

PROEFBESTRIJDING BRUINE RATTEN IN RIOLEN

Van de heer A. Brekelmans van de Gemeente Reinigings- en Vervoersdienst te Amersfoort ontvingen wij het verslag van de activiteiten ter bestrijding van de bruine rat in riolen in hun gemeente. Bij deze dienst worden jaarlijks de ingekomen meldingen van overlast van bruine ratten op een stadsplattegrond uitgezet. Daaruit blijkt dat er ondanks de „bovengrondse” bestrijdingsactiviteiten, op verschillende plaatsen in de gemeente geen vermindering van het aantal rattenmeldingen kan worden geconstateerd. Dit kan vooral worden vastgesteld in oudere woonwijken waar veelal defecte riolen en -huisaansluitingen zijn te vinden. Een dergelijke woonwijk werd aangewezen tot proefgebied alwaar zou worden getracht de ratten effectiever te bestrijden door verdelgingsactiviteiten in de riolen te laten plaatsvinden.

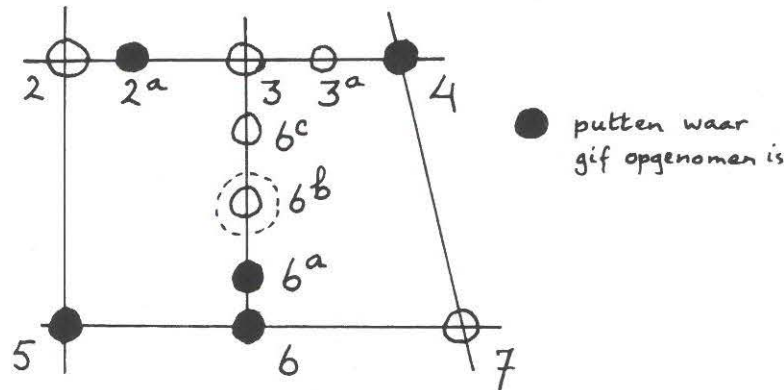
Doel van de proef was enerzijds, om uit te vinden welke van de daarvoor toegelaten middelen bestand is tegen de inwerking van water(-damp). Anderzijds wilde men aan de hand van de opname onderzoeken of er een voorkeur bestaat voor de bestrijdingsmiddelen die werden getest:

- Rattenring (gereed lokaas op basis van warfarin)
- Schapenniervet (op basis van 0,025% warfarin)
- Schapenniervet (op basis van 0,00625% chloorfacinon).

Voorts wilde men onderzoeken of er een duidelijke vermindering van rattenklachten zou zijn te constateren in het proefgebied.

De proef werd gestart op 24 oktober 1979. Vanaf 23 november 1979 werden alleen nog maar schapenniervetbollen gebruikt (met chloorfacinon en warfarin), daar de rattenringen binnen enkele dagen voor 100% door water waren opgelost.

Op bijgaande tekening zijn de putten aangegeven waar lokaas werd opgenomen.

Voornamelijk werd opname geconstateerd aan schapenvetbollen vermengd met chloorfacinon. In de putten 2 en 3 (zie tekening) werden vetbollen gebruikt welke door de dienst werden gemaakt door het mengen van niervet met warfarinpoeder (blauw). Door de wisselende waterstand zijn de vetbollen met het water in aanraking gekomen en bleek bij controle de kleur te zijn verdwenen. Na 4 januari 1980 zijn deze bollen niet meer gebruikt.

Proefbestrijding ratten in riolen

R : rattenring
RPZ: rattenring in plastic zak
Cb : schapenniervet warfarin b(lauw)
Cr : schapenniervet chloorfacinon r(ose)

0 : geen opname
X : opname tot 30%
XX : opname 30-60%
XXX: opname meer dan 60%
V : nieuw exemplaar opgehangen

* Extra proef:
In 2 dagen lost een rattenring geheel op in water, maar blijft een vetbol geheel intact.

Put	oktober					november					december			januari		februari				
	16	18	22	24	26	30	2	11	16	23	30	7	15	22	29	4	11	18	11	17
2						V Cb										V Cr	0	0	V Cr	0
2a				Cr	0	V Cr XXX										V Cr	0	0	V Cr	0
3				R	0	op	lost									V Cr	0	0	V Cr	0
3a				Cr	0											V Cr	0	0	V Cr	0
4				Cr	0											V Cr	0	0	V Cr	0
5				Cr	0											V	0	0	V	0
6	R	opgelost in water		Cr	0									X		V	0	0	V	0
6a	Cr	X	0	R	0	X	opgelost							X		V	0	0	V	0
6b				Cr	0		Cr							X		Cr	0	0	Cr	0
6c				Cr	0											V	0	0	V	0
7				RPZ Cr	0												0	0		

per 18/11 geen inspectieput aanwezig (renovatie)

put staat vol water, geen vetbol opgehangen

Alle „begaanbare” rioolputten in het proefgebied werden wekelijks geïnspecteerd en de resultaten in bijgaande tabel vastgelegd. Rond eind 1979 na ± 2 maanden bestrijdingsactiviteiten werd geen opname meer geconstateerd. Op 4 januari en 11 februari 1980 werden in alle putten in het proefgebied alle vetbollen — alhoewel geen enkele vetbol was aangevreten — door nieuwe vervangen.

Op 17 februari 1980 vond de laatste controle plaats. De vetbollen bleken na deze periode van ± 2 maanden nog steeds onaangeroerd.

In het proefgebied was het aantal rattenmeldingen in 1979 tot de start van de proefbestrijding 15. Op 9 november 1979 werd nog slechts één rattenmelding ontvangen. Daarna kwam er geen enkele rattenmelding meer uit het proefgebied, waaruit geconcludeerd mag worden, dat de activiteiten van de gemeentelijke ongediertebestrijders de heren v. Mispelaar en v. d. Flier succesvol zijn geweest.

Conclusies

Rattenringen lossen binnen 2 dagen geheel in water op. Rattenringen verpakt in plastic zakjes verschimmelen en verbrokkelen; er werd geen opname van geconstateerd. Schapenniervetbollen op basis van 0,025% warfarin verliezen hun kleur door het rioolwater.

Schapenniervetbollen op basis van 0,00625% chloorfacinon werden goed opgenomen en gezien het achterwege blijven van nieuwe klachten mag worden aangenomen dat deze chloorfacinon-vetbollen bij de bestrijding van bruine ratten in riolen effectief zijn.